

НАЦРТ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БЕЗБЕДНОСТИ ХРАНЕ

Члан 1.

У Закону о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) у члану 4. после тачке 2) додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) *Међународно прихваћени стандарди, смернице, водичи и препоруке* су они који су разрађени у оквиру Организације уједињених нација за храну и пољопривреду (FAO), Светске здравствене организације (WHO), Комисије *Codex Alimentarius*, Међународне организације за заштиту здравља животиња (OIE), Међународне конвенције о заштити биља (IPPC), Европске и медитеранске организације за заштиту биља (EPPO), Међународног удружења хемијских аналитичара (AOAC), Међународног колаборативног савета за аналитику пестицида (CIPAC), Европске организације за сарадњу и развој (OECD), Европске агенције за безбедност хране (EFSA), Међународне организације за стандардизацију (ISO) и др;”

У тачки 4) реч: „генетски” замењује се речју: „генетички”.

Тачка 8) брише се.

Тачка 11) брише се.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) *Примарна производња* јесте производња, узгој и гајење примарних пољопривредних производа, укључујући жетву, бербу или убирање плодова, мужа, узгој животиња пре клања, као и лов, риболов и сакупљање самониклих плодова;”.

У тачки 14) подтачка (4) мења се и гласи:

„(4) угоститељским објектима, печењарама, објектима брзе хране, послатичарницама, пекарама, као и кетеринг услуге и услуге испоруке готове хране;”.

Тачка 17. брише се.

После тачке 21) додаје се нова тачка 21а), која гласи:

„21а) *Службена контрола* јесте било који поступак контроле који надлежни орган спроводи ради потврде усаглашености са прописима о безбедности хране и хране за животиње, као и са прописима из области здравља и добробити животиња;”.

После тачке 23) додаје се нова тачка 23а), која гласи:

„23а) *Упутства или водичи* су документа која се доносе од стране субјеката у пословању храном, односно храном за животиње, њихових удружења, односно надлежног органа у циљу постизања ефикасног система безбедности хране, односно хране за животиње;”.

У тачки 25) став 1. подтачка (7) мења се и гласи:

„(7) психоактивно контролисаних супстанци и прекусора;”.

Члан 2.

Члан 5. мења се и гласи:

„Члан 5.

Храна у смислу овог закона је:

- 1) храна животињског порекла;
- 2) храна биљног порекла;
- 3) мешовита храна која садржи састојке биљног и животињског порекла;

- 4) храна ни биљног, ни животињског порекла (минералне материје, со);
- 5) нова храна;
- 6) генетички модификована храна и генетички модификована храна за животиње и храна и храна за животиње добијена од генетички модификованих организама у складу са посебним прописом.

Члан 3.

Члан 12. мења се и гласи:

„Члан 12.

Службене контроле у смислу овог закона, у области безбедности хране спроводе надлежна министарства, и то:

1) Министарство преко надлежних инспекција:

(1) у свим фазама производње, прераде, промета на велико, укључујући увоз и извоз хране биљног и животињског порекла, безалкохолна пића и мешовите хране,

(2) у свим фазама производње, прераде, промета хране за животиње (биљног и животињског порекла), мешовите хране укључујући увоз и извоз,

(3) у фази промета на мало хране животињског порекла у објектима регистрованим односно одобреним од стране Министарства, као и у промету на мало свежег меса, млека, јаја, меда, рибе и дивљачи у специјализованим објектима (касапнице, рибарнице и сл), вина и алкохолних пића;

2) Министарство надлежно за послове здравља преко надлежне санитарне инспекције:

(1) у свим фазама производње, прераде и промета (промет на велико, промет на мало, увоз на местима царинења и извоз) и то: нове хране, хране за специфичне популационе групе (храна за одојчад и малу децу, храна за посебне медицинске намене, замене за комплетну дневну исхрану за особе на дијети за мршављење), додаци исхрани – дијететски суплементи, хране са измењеним нутритивним саставом (храна за особе интолерантне на глутен, замене за со за људску исхрану, храна обогаћена витаминима, минералима и другим супстанцама и др), соли за исхрану људи и производњу прехранбених производа, прехранбених адитива, арома, прехранбених ензима, помоћних средстава у производњи, воде за пиће која се потрошачима испоручује путем јавног водоводног система или у оригиналној амбалажи (природне минералне, природне изворске и стоне воде), материјала и предмета намењених да дођу у контакт са храном,

(2) у фази промета на мало све хране, осим хране наведене у тачки

1) подтачка (3) овог става.

Министар ближе прописује надлежну инспекцију која спроводи службену контролу у односу на врсту хране, као и начин вршења службене контроле.

Министар ближе прописује листу мешовите хране и начин вршења контроле те хране, а министар надлежан за послове здравља ближе прописује услове за производњу и промет нове хране, као и начин вршења контроле те хране.”.

Члан 4.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Субјекти у пословању храном и храном за животиње у свим фазама производње, прераде и промета, у оквиру делатности коју обављају, дужни су да обезбеде да храна и храна за животиње испуњава све услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега.

Надлежни органи спроводе одредбе овог закона и прописа донетих на основу њега и врше службену контролу да ли субјекти у пословању храном и храном за животиње испуњавају све услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега.”.

Члан 5.

У члану 14. став 1. после речи: „у складу са” додају се речи: „стандардима, смерницама, водичима и”, а после речи: „организација,” додају се речи: „укључујући и комисију Codex Alimentarius.”.

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Влада прописује начин успостављања и организације система у области безбедности и квалитета хране, пружања информација и обавештавања о стандардима, смерницама и препорукама, у складу са Codex Alimentarius.”.

Члан 6.

У члану 18. став 3. мења се и гласи:

„Дирекција за националне референтне лабораторије мора да буде акредитована у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 - „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.”.

Члан 7.

Члан 19. мења се и гласи:

„Члан 19.

Дирекција за националне референтне лабораторије (у даљем тексту: Национална референтна лабораторија) обавља послове у области безбедности хране, контроле квалитета и безбедности млека и испитивања забрањених, недозвољених, штетних и непожељних супстанци у храни и храни за животиње, здравља биља, семена и садног материјала и банке биљних гена.

У оквиру Националне референтне лабораторије обављају се следећи послови:

- 1) сарадња са националним лабораторијама других земаља;
- 2) старање о успостављању јединствених критеријума и метода и спровођење стандарда за рад овлашћених лабораторија;
- 3) организовање по потреби упоредних тестова између званичних националних лабораторија и вршење одговарајућег праћења таквог упоредног тестирања;
- 4) размена информација добијених од националних лабораторија других земаља Министарству и овлашћеним лабораторијама;
- 5) обезбеђивање стручне и техничке помоћи Министарству за примену координисаних планова контроле;
- 6) имплементација, односно развијање методе тестирања у складу с међународним стандардима уз обавезну валидацију;
- 7) вршење услуга потврде анализе и суперанализе ако је то релевантно за потребе овлашћених лабораторија;

8) обезбеђивање и примењивање преко овлашћених лабораторија статистички креиране контроле и праћења резултата;

9) организовање упоредних тестова за овлашћене лабораторије у циљу јединствене примене метода које примењују;

10) пружање услуга из области статистике и информационих система овлашћеним лабораторијама;

11) обучавање особља у овлашћеним лабораторијама;

12) припрема националних водича за узорковање и руковање узорцима ради спровођења поуздане дијагнозе;

13) припрема, одржавање и дистрибуција референтног материјала;

14) учешће у међународним упоредним тестовима;

15) и други послови.

Поред послова из става 2. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње, као и испитивања квалитета млека и испитивања млека за потребе праћења и унапређења производних способности музних грла.

Лабораторијски и са њима повезани стручни послови из области здравља биља, семена и садног материјала који се обављају у оквиру Националне референтне лабораторије уређују се прописима којима се уређује здравље биља, семе и садни материјал.

Поред послова из ст. 2, 3. и 4. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и послове банке биљних гена, и то:

1) чување колекције семена и садног материјала;

2) регистрацију узорака, њихово чишћење, сушење, паковање, складиштење и одржавање;

3) умножавање и регенерацију узорака;

4) складиштење дупликата узорака;

5) организовање одржавања, односно одржавање колекције садног материјала;

6) размену узорака са другим банкама гена у свету.

Поред послова из ст. 2, 3, 4. и 5. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и :

1) послове инвестиционог одржавања објеката и пратеће инфраструктуре својих лабораторија;

2) иницирање, планирање, припрему, програмирање, спровођење и праћење реализације пројеката опремања националних референтних лабораторија;

3) иницира и координира стручну сарадњу између референтних лабораторија.”.

Послови из става 2. овог члана не могу да се уступе другим лабораторијама изабраним путем конкурса.

Члан 8.

После члана 19. додаје се назив члана и члан 19а, који гласе:

„Референтна лабораторија

Члан 19а

Послови из члана 19. ст. 3. и 5. овог закона могу да се уступе лабораторијама изабраним путем конкурса, које постају референтне лабораторије.

Лабораторије из става 1. овог члана морају да буду акредитоване у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 - „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.

За послове из члана 19. став 3. овог закона из области ветеринарства и средстава за заштиту биља конкурс из става 1. овог члана расписује се у складу са прописом којим се уређује ветеринарство, односно прописом којим се уређују средства за заштиту биља.

Конкурс из става 1. овог члана расписује Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља у складу са надлежностима и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 1. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове за које се конкурс расписује;
- 2) период на који се обављају послови;
- 3) доказ који се односи на обим акредитације;
- 4) критеријуме за избор;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар, односно министар надлежан за послове здравља.

Одлуку о избору референтне лабораторије доноси министар, односно министар надлежан за послове здравља.

Са лабораторијом изабраном на конкурс министар, односно министар надлежан за послове здравља закључују уговор.

Уговор из става 8. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове лабораторијских испитивања који су предмет уговора;
- 2) одговорно лице које ће обављати одређене послове који су предмет уговора;
- 3) методе, начин и поступак обављања послова лабораторијских испитивања;
- 4) међусобна права, обавезе и одговорности;
- 5) време за које се закључује уговор;
- 6) начин финансирања послова;
- 7) услове за раскид уговора.

Списак референтних лабораторија објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане услове министар, односно министар надлежан за послове здравља може за поједине врсте испитивања да одреди референтну лабораторију са територије друге државе за тражена испитивања.

Једна референтна лабораторија може бити референтна за више испитивања.

На спровођење конкурса из става 1. овог закона не примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Средства за обављање послова из овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије.”.

Члан 9.

У члану 20. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње у поступку службене контроле могу да се уступе

лабораторијама (у даљем тексту: службене лабораторије) путем конкурса који расписује Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње у поступку службене контроле не могу да се уступе интерним лабораторијама субјеката у пословању храном и храном за животиње.”.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Интерне лабораторије из става 2. овог члана морају вршити валидацију метода испитивања и учествовати у екстерним проверама квалитета.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „, као и спровођење програма мониторинга” бришу се.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6. тачка 1) речи: „, односно програма мониторинга” бришу се.

У тачки 2) речи: „, односно спровођење програма мониторинга” бришу се.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) доказ о испуњености стандарда SRPS ISO/IEC 17025 - „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 8. речи: „, односно спровођења програма мониторинга” бришу се.

Досадашњи став 8. постаје став 9.

Члан 10.

У члану 21. тачка 1) речи: „и спровођење програма мониторинга”, бришу се.

У тачки 3) запета и речи: „, односно спровођење програма мониторинга”, бришу се.

Члан 11.

У члану 22. став 1. речи: „и програма мониторинга” бришу се.

Члан 12.

У члану 25. став 3. мења се и гласи:

„Храна није безбедна уколико садржи:

1) средства за заштиту биља, биоциде или контаминенте или њихове метаболите или производе разградње изнад максимално дозвољених концентрација;

2) средства за заштиту биља, односно биоциде чија употреба није одобрена или дозвољена;

3) супстанце са фармаколошким дејством или њихове метаболите који се не смеју давати животињама које служе за производњу хране или прекорачују максимално дозвољене количине остатака или нису одобрени или регистровани за примену на животињама које служе за производњу хране или нису одобрени као адитиви у храни за животиње које служе за производњу хране;

4) супстанце са фармаколошким дејством или њихове метаболите код лечених животиња, а да није испоштован прописани период каренце;

5) микроорганизме, вирусе, паразите и њихове развојне облике који представљају опасност за здравље људи;

6) материје (физичке, хемијске, радиоактивне) које саме или заједно са другим материјама прелазе максимално дозвољене вредности и представљају опасност по здравље људи.”.

Члан 13.

У члану 26. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) информација које су доступне потрошачу, укључујући и међународне потврде (сертификате) и остала документа која прате храну у промету, као и податке на декларацији, а које се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи.”.

У ставу 3. после речи: „распадања” додају се речи: „и истеклог рока трајања”.

Ст. 4. и 5. мењају се и гласе:

„Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује опште услове хигијене хране, посебне услове хигијене хране животињског порекла и микробиолошке критеријуме хране.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује максималне концентрације одређених контаминената у храни, као и методе узорковања и испитивања хране ради утврђивања присуства и нивоа одређених контаминената у храни.”.

После става 5. додају се ст. 6, 7, 8. и 9, који гласе:

„Министар надлежан за послове здравља, уз сагласност министра, ближе прописује:

- 1) здравствену исправност воде за пиће;
- 2) здравствену исправност и квалитет природне минералне, природне изворске и стоне воде у оригиналној амбалажи;
- 3) поступак и начин признавања природних минералних и природних изворских вода;
- 4) храну за специфичне популационе групе (храна за одојчад и малу децу, храна за посебне медицинске намене, замене за комплетну дневну исхрану за особе на дијети за мршављење);
- 5) додатке исхрани (дијететски суплементи);
- 6) здравствену исправност и квалитет соли за исхрану људи и производњу хране;
- 7) здравствену исправност и безбедност материјала и предмета намењених да дођу у контакт са храном;
- 8) прехранбене адитиве;
- 9) ароме;
- 10) ензимске препарате;
- 11) помоћна средства у производњи хране;
- 12) нутритивне и здравствене изјаве које се наводе на декларацији хране;
- 13) храну са измењеним нутритивним саставом (храна за особе интолерантне на глутен, замене за со за људску исхрану, храна обогаћена витаминима, минералима и одређеним другим супстанцама и др);

14) нову храну.

Министар надлежан за послове здравља, уз сагласност министра, ближе прописује методе испитивања, дозвољене нивое радиоактивности, начине вођења евиденције и начин извештавања, услове и начин формирања стручних тела у вези са решавањем конкретних питања која могу настати приликом примене прописа о храни из става 6. тач. од 4) до 14) овог члана.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује начин и поступак издавања међународне потврде (сертификата) о безбедности хране која се извози, изглед обрасца међународне потврде, као и евиденцију о издатим потврдама.

Међународну потврду (сертификат) о безбедности хране из става 8. овог члана која се извози издаје инспектор у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона.”.

Члан 14.

У члану 45. став 2. после речи: „промету хране” додају се речи: „рукују и”.

Став 4. мења се и гласи:

„Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује начин и методе спровођења службене контроле, систем одобравања и сертификације, начин прегледа, начин узимања узорака, критеријуме за одређивање рокова за спровођење службене контроле, као и извештавање о спроведеним службеним контролама.”.

Став 5. брише се.

Члан 15.

Назив члана 46. и члан 46. бришу се.

Члан 16.

Члан 49. мења се и гласи:

„Члан 49.

Изузетно од одредаба чл. 45. и 47. овог закона прописани услови у вези са хигијеном хране не односе се на директно снабдевање потрошача примарним производима у малим количинама.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује искључења, прилагођавања или одступања од захтева о хигијени хране из чл. 45. и 47. овог закона за производњу и промет хране животињског порекла, односно за храну биљног порекла, и то за:

- 1) објекте у којима се производе мале количине хране;
- 2) објекте у којима се примењују традиционалне методе у одређеним фазама производње, прераде и промета хране (стари занати и сл.);
- 3) објекте у којима се послује храном са традиционалним карактеристикама;
- 4) објекте који се налазе у подручјима у којима постоје посебна географска ограничења.

Искључења, прилагођавања или одступања из става 2. овог члана могу да се односе на изградњу, уређење и опремање објеката у пословању храном, као и на олакшице у примени система самоконтроле у објектима у

којима се производе мале количине хране, узимајући у обзир одговарајуће факторе ризика и ако таква одступања не утичу на остваривање циљева овог закона.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује услове за стављање у промет малих количина хране, које се количине хране сматрају малим количинама, врсту хране, место односно подручје на коме мале количине хране могу да се ставе у промет, као и образац потврде у зависности од врсте хране која се ставља у промет и садржину евиденције.”.

Члан 17.

У члану 50. додају се ст. 2, 3, 4, 5, 6. и 7. који гласе:

„Производи, адитиви и додаци намењени за храну за животиње не смеју да садрже непожељне супстанце које могу угрозити здравље животиња или, због њиховог присуства у храни животињског порекла, здравље људи или животну средину.

Изузетно од става 2. овог члана, производи, адитиви и додаци (суплементи) намењени за храну за животиње могу да садрже непожељне супстанце под прописаним условима у складу са овим законом.

Министар ближе прописује услове под којима производи и адитиви намењени за храну за животиње могу да садрже непожељне супстанце.

Министар ближе прописује услове за производњу, одобравање, употребу, декларисање, означавање, паковање и промет адитива намењених за храну за животиње.

Министар ближе прописује услове за декларисање, означавање, представљање, паковање, промет, употребу и оглашавање хране за животиње.

Министар ближе прописује услове за производњу, декларисање, означавање, представљање, паковање, промет и употребу додатака храни за животиње.”.

Члан 18.

У члану 55. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Министар, односно министар надлежан за послове здравља у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона ближе прописује услове у погледу квалитета хране, и то за:

- 1) класификацију, категоризацију и назив производа;
- 2) физичка, хемијска, физичко-хемијска и сензорска својства, као и састав хране;
- 3) физичка, хемијска, физичко-хемијска и сензорска својства сировина, као и врсту и количину сировина, додатака и других супстанци које се употребљавају у производњи и преради хране;
- 4) методе узимања узорка и испитивање квалитета хране;
- 5) издавање овлашћења оцењивачима сензорских својстава хране за одређене производе;
- 6) елементе битних технолошких поступака који се примењују у производњи и преради хране;
- 7) паковање и декларисање;
- 8) додатне захтеве за означавање хране.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља, у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона, ближе прописује

услове и начин производње и стављање у промет хране за коју нису прописани услови за квалитет.”.

Члан 19.

Назив главе XI. ОСТАЈА ХРАНА мења се и гласи: „XI. НОВА ХРАНА”.

Члан 20.

Назив члана 58. брише се, а члан 58. мења се и гласи:

„Члан 58.

Нова храна јесте храна која се није у значајној мери користила у исхрани људи, а припада једној од следећих категорија:

1) храна са новом или намерно измењеном молекулском структуром;

2) храна која се састоји или је изолована из микроорганизама, гљива или алги;

3) храна која је произведена или се састоји од супстанци минералног порекла или је из њих изолована;

4) храна која се састоји или је произведена од биљака и животиња или њихових делова или је из њих изолована, осим хране добијене традиционалним начинима размножавања или узгоја за које је познато да се могу безбедно конзумирати;

5) храна добијена производним поступком који се до сада није користио, а изазива знатне промене у саставу или структури хране, што утиче на њену прехранбену вредност, метаболизам или ниво непожељних супстанци за исхрану људи;

6) храна која се састоји или је произведена од култура ћелија или ткива добијених од животиња, биљака, микроорганизама, гљива или алги или је из њих изолована;

7) храна која се састоји од синтетизованих наноматеријала;

8) витамини, минерали и друге супстанце које се употребљавају у складу са прописима који уређују област додатака исхрани, додавање витамина, минерала и других супстанци храни, хране за одојчад и малу децу, хране за посебне медицинске намене и храни намењеној замени за целодневну исхрану за особе на дијети за мршављење уколико су добијени производним поступком који се до сада није користио, а изазива знатне промене у саставу или структури хране што утиче на њену прехранбену вредност, метаболизам или ниво непожељних супстанци или садрже синтетизоване наноматеријале или се од њих састоје.

Нова храна из става 1. овог члана не сме да:

1) представља опасност за здравље потрошача;

2) ствара заблуду код потрошача;

3) се разликује од хране коју би по својој намени требало да замени, у мери која доводи у питање њену прехранбену вредност.

Нова храна не укључује прехранбене адитиве, ароме, ензимске препарате, помоћна средства у производњи (растварачи за екстракцију) хране и генетички модификовану храну, који су одобрени за употребу у храни и храни за животиње, у складу са посебним прописима.”.

Члан 21.

У глави XI. називи одељака 1. и 2. и чл. 59. и 60. бришу се.

Члан 22.

У глави XI. назив одељка 3. брише се, а члан 61. мења се и гласи:
„Стављање у промет нове хране

Члан 61.

Када се нова храна ставља у промет први пут на територији Републике Србије, или ако се таква храна нађе у промету, субјект у пословању храном мора имати дозволу, у складу са одредбама овог закона и посебних прописа.

Дозволу из става 1. овог члана за нову храну решењем издаје министар надлежан за послове здравља, а на основу претходно прибављеног мишљења Стручног савета, у складу са прописом који се односи на услове за стављање у промет нове хране.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство надлежно за послове здравља води евиденцију издатих дозвола за стављање у промет нове хране.”.

Члан 23.

У глави XI. назив одељка 4. и члан 62. бришу се.

Члан 24.

У глави XI. назив одељка 5. брише се, а члан 63. мења се и гласи:
„Означавање нове хране

Члан 63.

Нова храна која се ставља у промет мора на декларацији, поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона, да садржи и додатне податке о својствима нове хране.”.

Члан 25.

У члану 64. после речи: „„производ старог заната”,” додају се речи: „као и друге националне шеме квалитета,”.

Члан 26.

У члану 65. став 1. после речи: „„производ старог заната”,” додају се речи: „као и друге националне шеме квалитета,”.

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Влада прописује услове, начин и поступак означавања пољопривредних и прехранбених производа националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет”, контролу усаглашености квалитета и посебних својстава производа у поступку означавања националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет”, изглед националне ознаке вишег квалитета „српски квалитет”, као и начин вођења евиденције о означавању производа националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет” и праву коришћења те ознаке.”.

Члан 27.

У члану 69. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. речи: „става 3.“, замењују се речима: „става 2.“.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 4. речи: „става 3.“, замењују се речима: „става 2.“.

Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 28.

Назив члана 70. и члан 70. мењају се и гласе:

„Узорковање и испитивање

Члан 70.

Приликом узимања узорака хране или хране за животиње субјект у пословању храном или храном за животиње је дужан да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање потребне количине узорака ради лабораторијског испитивања.

Субјекти у пословању храном или храном за животиње чији су производи предмет узимања узорака и испитивања морају да имају право на додатно стручно мишљење (суперанализа) које не одлаже предузимање хитних мера у случају изненадне опасности.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона, ближе прописује методе узорковања и испитивања хране и хране за животиње у поступку службене контроле.”.

Члан 29.

Назив члана 71. и члан 71. мењају се и гласе:

„Таксе

Члан 71.

Субјекти у пословању храном и храном за животиње плаћају таксу за извршене службене контроле у складу са овим законом и посебним прописима.

Изузетно од става 1. овог члана такса за извршену службену контролу не наплаћује се ако се службена контрола врши код субјеката у пословању храном по захтеву трећег лица.

Средства остварена од такси из става 1. овог члана уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Висину таксе из става 1. овог члана утврђује Влада.”.

Члан 30.

Назив члана 73. и члан 73. мењају се и гласе:

„Права и дужности надлежног инспектора

Члан 73.

У спровођењу службених контрола надлежни инспектор Министарства има право и дужност да:

1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у области безбедности хране и хране за животиње у складу са овим законом;

2) проверава да ли су субјекти у области безбедности хране и хране за животиње уписани у Централни регистар објеката из члана 15. став 1. овог закона;

3) проверава да ли је правно лице, предузетник, односно физичко лице отпочело да обавља делатност пре уписа у Централни регистар, односно у регистар утврђен посебним прописом из члана 15. став 8. овог закона;

4) проверава да ли су лабораторије и националне лабораторије акредитоване и овлашћене у складу са чл. 18, 19а и 20. овог закона;

5) контролише безбедност хране у промету из члана 25. став 1. овог закона;

6) контролише услове у свакој фази производње, прераде и промета хране, као и припреме хране у складу са њеном наменом (члан 26. став 1. тачка 1);

7) контролише доступност информација потрошачу, укључујући и међународне потврде (сертификате) и остала документа која прате храну у промету, као и податке на декларацији који се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи (члан 26. став 1. тачка 2);

8) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења те хране из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 27. став 1);

9) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета у складу са законом (члан 27. став 2);

10) контролише безбедност хране за животиње у промету из члана 28. став 1. овог закона;

11) контролише безбедност хране за животиње којом се хране животиње, које служе за производњу хране (члан 28. став 2);

12) контролише услове за безбедност хране за животиње, у складу са овим законом и посебним прописом о храни за животиње (члан 28. став 4);

13) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења хране за животиње из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 29. став 1);

14) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна за животиње није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 29. став 2);

15) контролише предузимање мера у складу са чланом 29. став 3. овог закона;

16) контролише да ли је храна и храна за животиње која се ставља у промет означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 30. став 1);

17) контролише да ли је означавање, декларисање, оглашавање и излагање хране или хране за животиње извршено, у складу са овим законом и на начин који не доводи потрошача у заблуду (члан 30. став 2);

18) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио услове у свим фазама производње и промета хране и хране за животиње, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 31);

19) контролише да ли је субјект у пословању храном или храном за животиње у свим фазама производње, прераде и промета обезбедио следљивост (члан 32. став 1);

20) контролише да ли је субјект у пословању храном или храном за животиње успоставио контролне системе за идентификацију сваког субјекта од ког набавља и кога снабдева храном, храном за животиње, животињама које служе за производњу хране или било коју супстанцу која се уграђује или се очекује да ће бити уграђена у ту храну или храну за животиње (члан 32. став 2);

21) контролише да ли субјект у пословању храном или храном за животиње има успостављен систем и процедуре које обезбеђују доступност података о следљивости (члан 32. став 3);

22) контролише да ли је субјект у пословању храном покренуо поступак за повлачење хране из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 1);

23) контролише да ли је субјект у пословању храном која је дошла до потрошача на ефикасан и прецизан начин информисао потрошача о разлогу повлачења хране и да ли је ако је то неопходно захтевао од потрошача повраћај хране која му је испоручена (члан 33. став 2);

24) контролише да ли је субјект у пословању храном одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 33. став 3);

25) контролише да ли је субјект у пословању храном пружио информације о следљивости хране и да ли сарађује у активностима које предузимају субјекти у производњи и промету као и Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 4);

26) контролише да ли је субјект у пословању храном поступио у складу са чланом 33. став 5. овог закона и о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља;

27) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње покренуо поступак за повлачење хране за животиње из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио Министарство (члан 34. став 1);

28) контролише да ли је производна партија, серија или пошиљка хране за животиње која не задовољава услове безбедности хране за животиње уништена, односно да ли је са том храном поступљено у складу са чланом 34. став 2. овог закона;

29) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње која је дошла до власника или држаоца животиње на ефикасан и прецизан начин информисао власника или држаоца животиње о разлогу повлачења хране за животиње и да ли је ако је то неопходно захтевао од власника или држаоца животиње повраћај хране за животиње која му је испоручена (члан 34. став 3);

30) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране за животиње покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 34. став 4);

31) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње пружио информације о следљивости хране за животиње и да ли сарађује у активностима које предузимају субјекти у производњи и промету, као и Министарство (члан 34. став 5);

32) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње поступио у складу са чланом 34. став 6. овог закона и о томе обавестио Министарство;

33) контролише да ли су прописане мере за безбедност хране и хране за животиње прилагођене карактеристичним подручјима које могу да утичу на безбедност хране и хране за животиње, односно да ли поступа у складу са чланом 36. став 2. овог закона;

34) контролише да ли храна или храна за животиње која се увози ради стављања у промет у Републику Србију испуњава услове у складу с прописима о храни или услове које је Република Србија признала као истоветне (члан 37. став 1);

35) контролише да ли су подаци који се односе на ризик по здравље чији је узрок храна или храна за животиње доступни свим учесницима у систему брзог обавештавања и узбуњивања, као и јавности (члан 40);

36) контролише да ли су сви учесници у систему брзог обавештавања и узбуњивања у оквиру своје надлежности обавестили Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља о појави ризика (члан 41. став 2);

37) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње и промета хране испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране (члан 45. став 1);

38) контролише да ли лица на радним местима у производњи или промету хране која рукују и долазе у додир са храном имају основна знања о хигијени хране и о личној хигијени, односно да ли носе радну одећу и обућу (члан 45. став 2);

39) контролише да ли су субјекти у пословању храном успоставили систем за осигурање безбедности хране у свим фазама производње, прераде и промета хране, осим на нивоу примарне производње у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 47. став 1);

40) контролише да ли субјект у пословању храном користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 48. став 1);

41) контролише да ли субјект у пословању храном има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 48. став 2);

42) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета хране за животиње испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране за животиње (члан 50);

43) контролише да ли су субјекти у пословању храном за животиње успоставили систем за осигурање безбедности хране за животиње у свим фазама производње, прераде и промета хране за животиње, осим на нивоу примарне производње и превоза у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 52. став 1);

44) контролише да ли субјект у пословању храном за животиње користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 53. став 1);

45) проверава да ли субјект у пословању храном за животиње има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 53. став 2);

46) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета испуњеност услова за квалитет а за храну за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 55. став 1);

47) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета испуњеност услова за квалитет, а за храну за животиње за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 56. став 1);

48) контролише да ли храна за животиње којом се хране животиње задовољава прописане услове за квалитет (члан 57. став 1);

49) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната” као и друге националне шеме квалитета испуњава услове, у складу са посебним прописима (члан 64);

50) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната” као и друге националне шеме квалитета поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона садржи и додатне податке из члана 64. овог закона (члан 65. Став 1);

51) контролише извршавање мера по овом закону.

У вршењу послова инспекцијског надзора санитарни инспектор, поред овлашћења утврђених законом којим је уређен инспекцијски надзор санитарног инспектора, има право и дужност да:

1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у области безбедности хране, у складу са овим законом;

2) проверава да ли су лабораторије и националне лабораторије акредитоване и овлашћене у складу са чл. 18, 19а и 20. овог закона;

3) контролише безбедност хране у промету из члана 25. став 1. овог закона;

4) контролише услове у свакој фази производње, прераде и промета хране, као и припреме хране у складу са њеном наменом (члан 26. став 1. тачка 1);

5) контролише доступност информација потрошачу, укључујући и међународне потврде (сертификате) и остала документа која прате храну у промету, као и податке на декларацији који се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи (члан 26. став 1. тачка 2);

6) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења те хране из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 27. став 1);

7) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета у складу са законом (члан 27. став 2);

8) контролише да ли је храна која се ставља у промет означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 30. став 1);

9) контролише да ли је означавање, декларисање, оглашавање и излагање хране извршено, у складу са овим законом и на начин који не доводи потрошача у заблуду (члан 30. став 2);

10) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио услове у свим фазама производње, прераде и промета хране, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 31);

11) контролише да ли је субјект у пословању храном у фази производње, прераде и дистрибуције обезбедио следљивост (члан 32. став 1);

12) контролише да ли је субјект у пословању храном успоставио контролне системе за идентификацију снабдевања храном или било коју супстанцу која се уграђује или се очекује да ће бити уграђена у ту храну (члан 32. став 2);

13) контролише да ли субјект у пословању храном има успостављен систем и процедуре које обезбеђују доступност података о следљивости (члан 32. став 3);

14) контролише да ли је субјект у пословању храном покренуо поступак за повлачење хране из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње, прераде или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 1);

15) контролише да ли је субјект у пословању храном која је дошла до потрошача на ефикасан и прецизан начин информисао потрошача о разлогу повлачења хране и да ли је ако је то неопходно захтевао од потрошача повраћај хране која му је испоручена (члан 33. став 2);

16) контролише да ли је субјект у пословању храном одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 33. став 3);

17) контролише да ли је субјект у пословању храном пружио информације о следљивости хране и да ли сарађује на активностима које предузимају субјекти у производњи и промету, као и Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 4);

18) контролише да ли је субјект у пословању храном поступио у складу са чланом 33. став 5. овог закона и о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља;

19) контролише да ли су прописане мере за безбедност хране прилагођене карактеристичним подручјима које могу да утичу на безбедност хране, односно да ли поступа у складу са чланом 36. став 2. овог закона;

20) контролише да ли су подаци који се односе на ризик по здравље чији су узрок храна доступни свим учесницима у систему брзог обавештавања и узбуњивања, као и јавности (члан 40. став 1);

21) контролише да ли су сви учесници у систему брзог обавештавања и узбуњивања у оквиру своје надлежности обавестили Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља о појави ризика (члан 41. став 2);

22) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње и промета хране испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране (члан 45. став 1);

23) контролише да ли лица на радним местима у производњи или промету хране која рукују и долазе у додир са храном имају основна знања о хигијени хране и о личној хигијени, односно да ли носе радну одећу и обућу (члан 45. став 2);

24) контролише да ли су субјекти у пословању храном успоставили систем за осигурање безбедности хране у свим фазама производње и промета хране, осим на нивоу примарне производње у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 47. став 1);

25) контролише да ли субјект у пословању храном користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 48. став 1);

26) контролише да ли субјект у пословању храном има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 48. став 2);

27) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у фази производње и промета испуњеност услова, а за храну за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 55. став 1);

28) контролише да ли субјект у пословању новом храном за стављање први пут у промет те хране има дозволу (члан 61. став 1);

29) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната”, као и друге националне шеме квалитета испуњава услове у складу са посебним прописима (члан 64);

30) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната”, као и друге националне шеме квалитета поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона садржи и додатне податке из члана 64. овог закона (члан 65. став 1);

31) контролише извршавање мера по овом закону.

Члан 31.

Назив члана 74. и члан 74. мењају се и гласе:

„Мере које налаже надлежни инспектор Министарства

Члан 74.

У вршењу послова из члана 73. овог закона надлежни инспектор Министарства је овлашћен и дужан да:

1) нареди повлачење из промета хране и хране за животиње која није безбедна;

2) нареди ограничење или забрани промет хране и хране за животиње, односно повлачење хране и хране за животиње из промета до отклањања опасности, односно сумњи у њену безбедност;

3) нареди уништавање хране и хране за животиње која није безбедна на прописан начин;

4) нареди обраду, односно оспособљавање хране и хране за животиње на прописан начин;

5) забрани рекламирање и означавање хране и хране за животиње на начин који може да доведе у заблуду потрошача;

6) забрани употребу објекта, просторије, опреме и превозних средстава када не испуњавају прописане захтеве;

7) забрани употребу материјала, амбалаже и предмета који долазе у контакт са храном и храном за животиње који би могли да угрозе здравље људи и животиња и доведу до неприхватљивих промена у саставу хране и хране за животиње или до промена сензорних својстава под уобичајеним и предвиђеним условима употребе;

8) забрани рад лицима која рукују храном и долазе у контакт с храном а која не поседује прописане доказе о здравственим прегледима и о томе без одлагања обавести месно надлежног санитарног инспектора;

9) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака, ако храна и храна за животиње није означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима;

10) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака ако субјект у пословању храном поступи супротно одредбама члана 55. став 1. овог закона;

11) подноси захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредби овог закона и прописа донетих на основу њега;

12) нареди друге мере и предузме друге радње, у складу са овим законом.

Мере из става 1. тач. од 1) до 10) и тачка 12) овог члана налажу се решењем надлежног инспектора.

Поред управних мера и радњи из става 1. овог члана надлежни гранични инспектор који спроводи службену контролу на граничном прелазу или у царинском складишту обавезан је да предузима и следеће управне мере и радње:

1) забрани увоз, извоз или провоз пошиљки животиња, хране и хране за животиње ако:

(1) пошиљка или превозно средство не испуњава прописане услове,

(2) пошиљка хране и хране за животиње није безбедна,

(3) пошиљку не прати прописана документација и сертификат на основу којег се може утврдити идентитет пошиљке;

2) привремено забрани увоз, извоз или провоз пошиљке животиња, хране и хране за животиње ако треба отклонити недостатке на пошиљци и у пратећој документацији или ако посумња у безбедност пошиљке, у складу с анализом ризика;

3) забрани употребу и коришћење објеката за складиштење хране и хране за животиње на граничним прелазима и на местима царињења, ако не испуњавају прописане услове;

4) забрани употребу хране и хране за животиње ако не испуњава прописане услове у погледу безбедности;

5) забрани употребу превозних средстава за превоз пошиљки животиња, хране и хране за животиње ако не испуњавају прописане услове;

6) нареди уништавање пошиљке хране и хране за животиње за које се утврди да није безбедна, односно нареди враћање пошиљке испоручиоцу на захтев увозника;

7) подноси захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредби овог закона и прописа донетих на основу њега;

8) нареди предузимање и других мера, у складу са овим законом и обавезама по међународним уговорима о безбедности хране.

Мере из става 3. тач. од 1) до 6) и тачка 8) овог члана налажу се решењем надлежног граничног инспектора.

Трошкови настали спровођењем мере уништавања, односно враћања небезбедне пошиљке хране и хране за животиње падају на терет странке, односно увозника.

Члан 32.

Називи чл. 75. и 76. и чл. 75. и 76. бришу се.

Члан 33.

У члану 78. речи: „ветеринарског, фитосанитарног, пољопривредног и санитарног” замењују се речју: „надлежног”.

Члан 34.

У члану 79. став 1. тачка 16) мења се и гласи:

„16) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 35.

У члану 80. став 1. тачка 18) после речи: „која” додају се речи: „рукују и”.

Тачка 23) брише се.

У тачки 24) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 25) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 26) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 27) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1)”.

Члан 36.

У члану 81. тачка 16) мења се и гласи:

„16) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 37.

У члану 82. тачка 22) брише се.

У тачки 23) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 24) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 25) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 26) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1)”.

Члан 38.

У члану 83. тачка 10) после речи: „која” додају се речи: „рукују и”.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 39.

У члану 84. тачка 18) брише се.

У тачки 19) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 20) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 21) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1)”.

Члан 40.

Правно лице и предузетник који се баве производњом и прометом хране и хране за животиње дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41.

Дирекција за националне референтне лабораторије основана Законом о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) наставља са радом у складу са делокругом утврђеним овим законом.

Лабораторије којима је на основу Закона о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) путем конкурса уступљено обављање послова од јавног интереса настављају да обављају те послове до истека периода на који су им послови уступљени.

Члан 42.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

1) одредба члана 29. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);

2) одредба члана 8. Закона о органској производњи („Службени гласник РС”, број 30/10).

Члан 43.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.